

Een stuk militair verleden van Groningen

Laten we maar zeggen dat de ene gedenksteen de andere gedenkplaat loswoelt... De 'Phyllis-gedenksteen' is nauwelijks in de openbaarheid geweest of er is meer nieuws op dat gebied. De slopers van de firma Spandau uit de stad vinden in de ruïne van het oude stafbureau op het voormalige Rabenhaupt-kazerneterrein in Groningen een bijzondere gedenkplaat die herinnert aan het befaamde 12e infanterie-regiment. Befaamd omdat het vrijwel geheel bestond uit dienstplichtigen uit stad en provincie Groningen.

'Aangeboden door de manschappen van het 12e regiment van de infanterie ter gelegenheid van het 125-jarig jubileum in 1939' staat er in gouden letters op de marmeren plaat in de eikenhout lijst. Het is de bedoeling dat het gedenkplaat begin volgend jaar wordt aangeboden aan de afdeling Groningen van de Bond van Wapenbroeders en een plaatsje zal krijgen in de militaire collectie in de bunker op de Esserberg.

Uitvoerder Bert Turksema van Spandau: "Het stafgebouw is zo'n beetje het laatste gebouw dat we momenteel slopen. Na twee maanden aan het werk te zijn geweest, zijn we nu bijna klaar. Bij de sloop troffen we deze gedenkplaat aan. Die moeten ze bij het ontruimen van het gebouw destijds over het hoofd hebben gezien."

Alleen de voorgevel en schoorsteen van het stafgebouw blijven staan, temidden van de 44 villa's die op dit terrein gebouwd zullen worden. Het zal - buiten de voormalige woning van de garnizoenscommandant

Spandau-uitvoerder Bert Turksema met de gedenkplaat. Op de achtergrond de voorgevel van het voormalige stafbureau plus schoorsteen die als herinnering aan de Rabenhaupt-kazerne blijven staan.

© JOS SCHUURMAN

aan de Hereweg - de enige herinnering blijven aan een stuk militaire geschiedenis dat zich heeft afgespeeld tussen het Helderdiepje (dat nog herinnert aan de eeuwenoude verdedigingslinie) en de Hereweg.

De Rabenhaupt-kazerne zelf (daterend van 1897 en een voor die tijd royaal en modern gebouw) was na het in brand schieten door de Canadezen (op zaterdag 14 april door de artillerie vanuit Eelderwolde) al eerder gesloopt. Alleen de keuringsgebouwen hebben na de Tweede Wereldoorlog nog een duidelijke functie gekend: tienduizenden jongelui uit de drie

noordelijke provincies moesten zich daar laten keuren.

Aarden pijp

Spandau (straks in februari 12½ jaar oud en zo'n veertig man personeel en al een hele staat van dienst als sloper in het land) heeft de afgelopen maanden heel wat gesloopt op het terrein. Magazijnen, dienstgebouwen, munitieplaatsen, kantoren, de bakkerij, garages, werkplaatsen en de benzine-opslagplaats werden tegen de grond gewerkt.

Turksema: "Het oude dienstgebouw zal - begrijp ik - ook nog een keer moeten volgen. Alleen

de villa aan de voorkant van het voormalige complex blijft bestaan. Wat er met de bekende pop-bunker op het terrein gebeurt, weet ik niet."

Buiten de bijzondere gedenkplaat - die overigens de sloop niet helemaal ongeschonden heeft overleefd - hebben de slopers van Spandau weinig op het terrein aangetroffen. Sietze Klaverdijk (bekend als co-auteur van het boek 'Gas en Licht rond de Martini' en nu commissaris van het bedrijf): "Een oude aarden pijp met afbeelding van de Nederlandse Leeuw en onder de weggebroken straten troffen we

nog de sintels aan die vermoedelijk afkomstig zijn van de laatste brand medio april '45 bij de bevrijding van de stad."

Fokko van Anken van de Bond van Wapenbroeders: "Fantastisch. Het 12e regiment is bij ons natuurlijk bekend. Het werd ook uitgezonden naar het voormalig Nederlands-Indië. Ik weet zeker dat heel wat oudere leden het bijzonder op prijs zouden stellen wanneer de gedenkplaat in onze bunker te recht zal komen. Die hebben nog gediend in dat Groningse regiment. Het spreekt vanzelf dat we 'm een ereplaats zullen geven."

NubN 2-12-98